

CELEBRACIONS A LA ROMANA

GUISSONA,
DEL 9 AL 13 DE JULIOL DE 2007

DILLUNS

10:00 h
Plantada de les noves figures de benvinguda a Guissona inspirades en el món romà.
plaça Bisbe Benilloch

19:00 h
Taller per a tota la família > La vida quotidiana a Roma
INSCRIPCIONS> Museu de Guissona, del 25 de juny al 4 de juliol
PREU> 2 €
PLACES limitades
LLOC> pati de l'Ajuntament
DURADA> 45 minuts

Els participants en aquest taller s'apropen a la forma de vida dels nens i nenes de la Roma antiga, mitjançant les explicacions realitzades per arqueòlegs sobre l'escola i el temps de lleure de fa dos mil anys.

20:00 h
Celebratio Ludi lessonensis
Rua de celebració de l'inici dels Capvespres a la romana.

22:00 h
Navigium Isidis> El culte de la deessa egípcia Isis en el món romà
LLOC> plaça Major
DURADA> 1 h

Els cultes a divinitats orientals van tenir una gran acceptació en tots els estrats de la societat romana. Mitra, Cibeles, Sabaci i Isis eren venerades per esclaus, patricis i, fins i tot, per emperadors. Les religions orientals prometen la salvació de les ànimes i omplien el buit deixat per la religió estatal romana, amb un ritual massa col·lectiu i impersonal. Aquests cultes estrangers eren místics, és a dir, alguns dels seus fidels havien de superar ritus iniciàtics per considerar-se part integrant del culte. El grup *Nemesis, arqueologia i difusió cultural de Tarragona*, ens recrearà el culte a una divinitat oriental més venerada de l'Occident romà: la deessa egípcia Isis.

DIMARTS

22:00 h
Cinema històric > 300 (No recomanada a menors de 18 anys)
plaça Major
117 min

EUA, 2007. Director: Zack Snyder. Actors: Gerard Butler, Lena Headey

Aquesta pel·lícula és el ferotge relat de l'antiga batalla de les Termòpiles, que es va produir l'any 480 aC, en la qual el rei Leònides I i 300 espartans i 1.700 grecs van lluitar fins a la mort contra Jerjes I, el gran rei de reis de l'Imperi persa, amb un exèrcit d'uns 250.000 homes. El seu valor va inspirar tot Grècia per unir-se en contra de l'Imperi persa. La pel·lícula, encara que basada en un fet real, està més inspirada per l'obra del novel·lista gràfic Frank Miller, tant pel que fa al guió, amb importants llicències històriques, com pel que fa a l'ús de la imatge. La pel·lícula presenta un estil visual en el qual el color i el contrast són tractats digitalment utilitzant la tècnica croma. El resultat és una cinematografia fosca de color coure i fidel als dibuixos originals de Miller.

DIMECRES

20:00 h
Curs de divulgació > Menjar i beure en època antiga
INSCRIPCIONS> Museu de Guissona, del 25 de juny al 4 de juliol
LLOC> La Fassina
DURADA> 2 h

Curs teòric i pràctic al voltant de l'alimentació i els usos i les formes a l'entorn del menjar en el món antic adreçat al públic en general. El curs consta de tres parts: una part teòrica, amb el suport d'imatges, on es parlarà dels escrits clàssics, l'arqueologia, els receptaris antics...; una part documental, amb la presentació d'herbes i condiments, i una part pràctica, amb la preparació i degustació de quatre receptes seleccionades.

DIMECRES

22:00 h
Teatre clàssic. La tragedia > Les Troianes d'Eurípides
GRUP> *Guindavols Teatre* (format per alumnes de ESO i Batxillerat del IES Guindavols de Lleida)
LLOC> plaça Major.
DURADA> 1 h

La ciutat de Troia ha caigut derrotada per l'exèrcit grec. Els cabdills troians —entre ells Héctor, el seu principal defensor— han mort. La ciutat és víctima del saqueig i la destrucció, i les seves dones són sortejades entre els vencedors. En aquest dramàtic context, Eurípides ens presenta el retrat de quatre dones: Hècuba, la vella reina que, desvalguda però encara digna, camina vers el terrible esclavatge a mans del pèrfid Odisseu; Cassandra, la dissortada profetessa verge que es veu forçada a ser la concubina de l'ambiciós Agamènon i que intueix la seva pròpia mort; Andròmaca, la mare vídua que ha de sobreviure a l'execució del seu propi fill, encara un infant; a mans dels cruels enemics i anar com a esposa del fill d'Aquil·les, Neoptòlem; finalment, Helena, la bella culpable que les troianes desitgen veure morta però que sedueix amb les seves paraules els seus executors, els grecs i, entre ells, el seu marit Menelau.

DIJOUS

19:00 h
Taller de Cultura Romana > Ludi
Taller on es podrà practicar diferents jocs de l'època romana.
INSCRIPCIONS> Museu de Guissona, del 25 de juny al 4 de juliol
PREU> 2 €
PLACES limitades
LLOC> pati de l'Ajuntament
DURADA> 1.30 h

DIJOUS

22:00 h
Teatre clàssic. La comèdia > Amfitrió, de Plaute
GRUP> *Tempus est lucundum*
LLOC> plaça Major
DURADA> 1.30 h

Aquesta obra teatral clàssica va inspirar Molière i Giradoux, i es l'única comèdia mitològica de Plaute. Narra com Júpiter, per seduir Alcmena, dona del general Amfitrió, es fa passar per aquest adoptant màgicament el seu rostre i acompanyat de Mercuri disfressat del seu criat Socias, creant tot tipus de confusió i embolics contra els vertaders i burllats personatges suplantats.

23:30 h
Sopar - tertulia sobre el teatre clàssic
PLACES limitades
INFORMACIÓ I RESERVA> oficina de turisme de Guissona.

DIVENDRES

19:00 h
Taller de Cultura Romana > Ornamenta
Taller on es faran ornaments del vestit romà.
INSCRIPCIONS> Museu de Guissona, del 25 de juny al 4 de juliol
PREU> 2 €
PLACES limitades
LLOC> pati de l'Ajuntament
DURADA> 1.30 h

22:00 h
Música Romana > E Tempo Emergo
GRUP> Ludi Scaenici (Itàlia)
LLOC> plaça Major
DURADA> 1 h

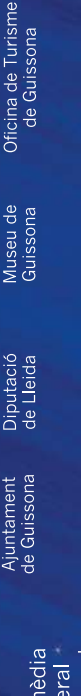
Aquest grup italià s'ha especialitzat en l'estudi de la música romana antiga. Amb quatre músics i dues ballarines, ens faran un recorregut dels instruments, els sons i les danses que podien haver sonat en l'antiga Roma.

Organitzat: Ajuntament de Guissona

Col·labora: Diputació de Lleida

Gestió: Museu de Guissona

Activitats organitzades per: Associació de Botiguers de Guissona i Comarca
 Escola de Dansa Montse Esteve
 Colla dels Passarells
 Amics dels Cavalls de Guissona i Comarca
 Comissió Bacanal
 Entitats i jovent de Guissona
 Ajuntament de Guissona
 Museu de Guissona

- I **Castra necessària > Plaça Vell Pla**
- II **Amfiteatre > Pàrquing Portal de l'Àngel**
- III **Collegia Artífex > Pati Ajuntament**
- IV **Forum > Plaça Bisbe Benilloch**
- V **Thermae > les fonts de la vila**
- VI **Teatre > Plaça Major**
- VII **Mercatus > Carrer de la Font, Botigues, Fluvià i Bisbal**
- VIII **Oficina d'informació Museu de Guissona Parc arqueològic. Ciutat romana de lesso**

Disseny > Mercè Serra Vallis · bteret.com

La vila de Guissona té el seu origen en la fundació de la ciutat romana de Iesso al segle I aC. Cada any, des de 1997, Guissona celebra el Mercat Romà de Iesso per recordar i donar a conèixer d'una manera lúdica i festiva el seu passat romà. Amb aquest mercat, la vila es transforma gràcies a la participació dels veïns de Guissona, creant diversos espais temàtics que recorden aspectes d'una ciutat romana. L'imaginari del mercat de Iesso s'inicià amb l'arribada de dos personatges, a cavall de la història i la fantasia: el diví Cèsar i la reina Cleòpatra.

ESPAIS DEL MERCAT ROMÀ

I CASTRANECESARIA > plaça Vell Pla
L'agrupació **Legio VIII Hispania** ens proposa la recreació d'un campament en marxa (*castra necessaria*) de legionaris romans format per una tenda, rèplica de les utilitzades per un *contuberni* (unitat de vuit legionaris), on podrem observar els estris emprats en la construcció del campament i els elements que en formaven part. Un equip de vuit legionaris farà demostracions de les activitats normals que es realitzaven en un campament romà.

Tallers infantils. En aquest espai es realitzaran quatre tallers per a nens i nenes en què els infants podran construir i pintar un casc, un escut i una espasa de legionari. També realitzaran pràctiques de lluita i desfilaran, i acabaran rebent un diploma que els acredita com a membres honorífics de la legió VIII Hispania. **Nota:** per participar en els tallers infantils els nens i nenes han d'anar vestits de romà.

II AMFITEATRE > pàrquing portal de l'Àngel

En el món romà, l'amfiteatre era una construcció destinada a les activitats de lleure dels ciutadans romans, s'hi feien els jocs i combats de gladiadors i les lluites de feres salvatges. En aquest espai al costat del portal de l'Àngel hem recreat un espai per a la lluita de gladiadors. Aquí podreu observar els exercicis d'entrenament dels gladiadors les seves armes

III COLLEGIARTIFEX > pati Ajuntament
L'economia romana estava basada sobretot en l'explotació agrària del territori, però el desenvolupament urbà va permetre la creació d'artesans que transformaven el fang, la pedra, la fusta, etc. per convertir-los en objectes d'interès comercial. En llati no hi ha un terme que es pugui traduir pel que avui entenem com a artesà. El terme més aproximat seria *artífex*. En l'antiga Roma els artesans s'agrupaven en associacions que rebien el nom de *collegia*. En aquest espai hem reunit tot un seguit d'artesans contemporanis estan fent desaparèixer i molts d'ells tenen el seu origen en l'antiguitat clàssica.

IV FORUM > plaça Bisbe Benlloch

El *Forum* era la plaça pública on es portaven a terme les activitats cíviques, religioses, polítiques i econòmiques d'una ciutat romana, i per aquest motiu s'hi trobaven els edificis públics més emblemàtics i monumentals: el temple, la cúria, la basílica. La plaça Bisbe Benlloch és avui el centre de bona part de la vida pública de Guissona

V THERMAE > les fonts de la vila

Totes les ciutats romanes tenien termes. Eren uns edificis de banys públics on els ciutadans feien exercici i cuidaven la seva higiene personal. Aquest espai també constitueix un lloc de trobada popular on els romans passaven moltes estones d'oci, fent relacions socials i negocis. Les fonts de la vila són l'espai de la Guissona actual que té més relació amb l'aigua i l'element fonamental d'unes termes.

VI TEATRE > plaça Major

Inicialment els teatres a Roma eren estructures efímeres de fusta. El primer teatre estable de Roma va ser construït per Pompeu Magne com un annex al temple de la llibertat. El teatre es va convertir en un element indispensable de les festivitats religioses i públiques. Com a espai públic de representació, s'utilitzarà per altres usos, com assemblees, declaració i concerts.

VII MERCATUS > carrer de la Font, Botigues, Fluvià i Bisbal
Els carrers de la vila de Guissona amb elements decoratius que recorden l'antiga cultura romana es converteixen en un gran mercat, on els botiguers de Guissona mostren els seus productes.

ACTIVITATS DEL MERCAT ROMÀ

10.00 h Obertura del Mercat Romà i de la Fira d'artesans i oficis antics

Jocs romans
LLOC> TERMAE les fonts de la vila
Activitat per a nens i nenes on es podrà jugar a diferents jocs de l'època romana com: *terni-lapilli* (3 en ratlla), *calculi* (5 en ratlla), *tabes* i *latrunculi* (semblant als escacs i les dames)

11.00 h Desfilada de cavalleria romana > Corpus Equitum Iessonensis

SORTIDA> Carrer del Tint
ITINERARI> Carrers de Guissona
La cavalleria en l'exèrcit romà ocupava un lloc secundari en les tàctiques de les legions romanes, que es basaven, sobretot, en la infanteria recolzada per l'artilleria. Juli Cèsar va incorporar genets germànics en les seves legions i, a poc a poc, aquestes unitats van anar agafant protagonisme en les tàctiques de les legions romanes.

11.30 h Desfilada de legionaris i senadors romans > Centuria I Iessonensis

ITINERARI> c/ Bisbal, c/ Fluvià, raval Coma
Les legions romanes van ser la base per a l'expansió de la cultura romana per tot el món mediterrani. Una *legio* era formada per 5.300 homes, que es dividien en 10 unitats anomenades *cohorts* de 480 homes cada una. Cada *cohort* es dividia en sis *centúries* de 80 homes dirigits per un *centurió*. Dins de la centúria els soldats es dividien en *contubernis* unitats de vuit soldats que compartien una tenda de campanya.

Any rere any estem equipant una petita *centúria*, formada per un *contuberni* de legionaris, ciutadans romans que formaven el cos regular de les legions; un *contuberni* d'auxiliars, altres habitants de l'Imperi romà que formaven un cos auxiliar de les legions, i un *contuberni* de pretorians, cos militar especial íntimament lligat a l'emperador.

11.45 h Concentracions de legions i entrada a la ciutat de Iesso > Centuria I Iessonensis i Corpus equitum Iessonensis

ITINERARI> raval Coma, pl. Vell Pla, portal de l'Àngel, c. de la Font i pl. Major.

12.00 h Cerimònia d'inauguració del Mercat Romà de Iesso pel diví Cèsar i la reina Cleòpatra

LLOC> TEATRE plaça Major
Acte central en què, després d'escoltar els auguris, el Cèsar i la Cleòpatra (els *Iessonensis* guanyadors del concurs d'oratória de la Bacanal de 2006) faran un discurs de benvinguda al mercat romà i rebran dels senadors de Iesso la clau de la ciutat.

12.30 h Desfilada pels carrers de la vila de les legions romanes

ITINERARI DE TABERNA A TABERNA> plaça Major, taberna Ateneu, taberna el Portal i taberna el Centro

17 a 20h Jocs romans

LLOC> TERMAE les fonts de la vila
Activitat per a nens i nenes on es podrà jugar a diferents jocs de l'època romana.

17.30 h Passeig d'esclaus pel mercat

ITINERARI> MERCATUS carrers de la vila
La companyia Alca Teatre passejarà pels carrers del mercat 5 esclaus i esclaves que ensenyaran el gènere que posaran a la venda al fòrum de la ciutat de Iesso.

18.30 h Venda d'esclaus

LLOC> TEATRE plaça Major
De la mà d'un venedor d'esclaus podreu comprar aquell noi o noia que necessiteu per als treballs del camp o de la llar.

19.30 h Desfilada de legionaris > Legio VIII Hispania
SORTIDA> CASTRANECESARIA plaça Vell Pla
ITINERARI> MERCATUS carrers de la vila

20.00 h Lluita de gladiadors

LLOC> AMFITEATRE pàrquing portal de l'Àngel
Drakonia us proposa un espectacle en el qual el Cèsar ha convocat els millors gladiadors d'arreu del món. Cèsar és conegut per celebrar les festes de la ciutat de Iesso, però entre els escollits per tal esdeveniment hi ha un traïdor amb la missió d'acabar amb ell. Qui serà l'escollit per defensar la vida del Cèsar? Tindrà el Cèsar el coratge per enfrontar-se ell mateix a les armes del seu adversari?

21.45 h Dansa en honor del diví Cèsar i la reina Cleòpatra

LLOC> TEATRE plaça Major
L'Escola de Dansa Montse Esteve ens ofereix com a cloenda del mercat romà i inici de la Bacanal un espectacle de dansa inspirat en la mitologia clàssica i protagonitzat per nois i noies de Guissona.

22.30 h Concentració dels participants de la XII Bacanal al portal de l'Àngel

El **Museu de Guissona** estarà obert de 10 a 14 h i de 17 a 21 h.
Visites guiades al parc arqueològic a les 11, 12, 13 i a les 18, 19, i 20 h
PREU> entrada i visita guiada 2 €.

Entrada i visita guiada gratuïta per als que vinguin vestits de romans. El grup *Kuanum* ens ofereix dins del **Museu un espai de recreació ludicodidàctica** sobre el **menjar en època romana**. En aquesta activitat ens presentaran una sèrie de plats basats en receptes romanes, com són els *ciceris*, el *moretum*, l'*epityrum*, *mel cum papaver germinis*, *panis cum oleo in salibus apicianis condito*, *panis*, *defrutum cum caseo*, *persica mala* i begudes com *vinum rosaceum*, *aqua mulsa*, *mustum*, *aqua*.